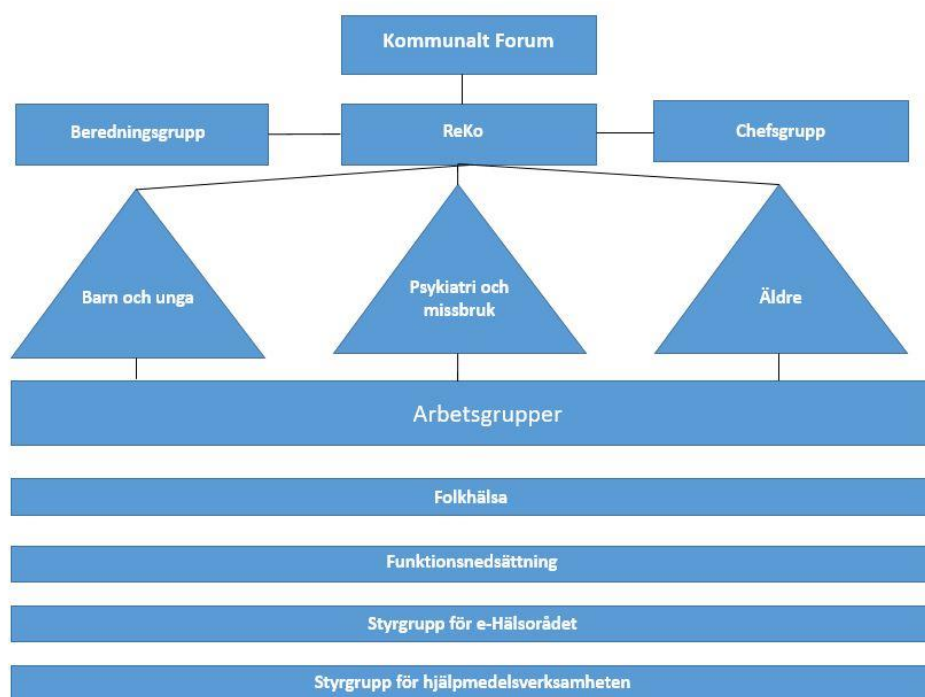

Handlingsplaner för forum inom Gemensamt ledningssystem för samverkan 2025-2027

Innehållsförteckning

INLEDNING	3
REKO	4
LEDNINGSSYSTEMETS GEMENSAMMA STRATEGISKA OMRÅDEN.....	4
BARN OCH UNGA	8
AKTIVITETER BARN OCH UNGA.....	13
PSYKIATRI OCH MISSBRUK.....	19
AKTIVITETER PSYKIATRI MISSBRUK	20
ÄLDRE.....	23
AKTIVITETER ÄLDRE	26
FOLKHÄLSA	32
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	33
AKTIVITETER FUNKTIONSNEDSÄTTNING	34
STYRGRUPP FÖR E-HÄLSORÅDET.....	35
AKTIVITETER E-HÄLSORÅDET.....	37
STYRGRUPP FÖR HJÄLPMEDELSVERKSAMHETEN	39
TIDPLAN FÖR GEMENSAM HANDLINGSPLAN	40

Inledning

I gemensamt ledningssystem i samverkan tar strategigrupperna fram handlingsplaner med fokusområden och prioriteringar, samt insatser/aktiviteter samt hur dessa följs upp. Genomförandet av kommunernas och regionens arbete samordnas genom Gemensamt ledningssystem i samverkan.

Nya arbetssätt ska leda till en mer nära vård och ett förebyggande arbete med fokus på utsatta grupper och att minska skillnader i hälsa mellan grupper. Primärvård som är tillgänglig är central i ett förebyggande och hälsofrämjande arbete i hälso- och sjukvården. Samordnad individuell plan, kontinuitet och fasta vårdkontakter är de förenande länkarna för att skapa en sammanhållen vård och omsorg. Innovationer, nya tekniska lösningar och E-hälsa är delar av det. Allt för att tidiga och samordnade insatser ska finnas för invånare i alla åldrar.

Kommande ny socialtjänstlag, processen kring samsjuklighetsutredning nationellt, strategi för hälsa, god och nära vård samt kraftsamling för psykisk hälsa är nationella arbeten som även lokalt syftar till att tillsammans bidra till ett mer hälsofrämjande samhälle. Tillsammans ska vi verka för att Jönköpings län är Bästa platsen att leva på!

Målbild för omställning till hälsofrämjande, förebyggande insatser och förutsättningar inom utbildning och skola, fritid och kulturliv samt vård och socialtjänst. Samhällsplanering för hälsosamma miljöer. Fokus på förebyggande ansats, proaktiv planering, egenvård. Omställning till att rikta insatser till grupper av invånare för ökad jämlikhet, och minskad ojämlikhet i hälsa. Invånare ska få den vård de behöver och på det sätt de behöver.

Arbetet som samordnas av SKR när det gäller kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvård och socialtjänst på nationell, regional och lokal nivå ska tas tillvara. Folkhälsa, funktionshinder, rehabilitering samskapande/brukarmedverkan är perspektiv som ska beaktas inom samtliga områden.

Välfärdsutmaningen med demografiska förändringar i åldersgruppers sammansättning och kompetensutmaningar som konsekvens, kräver förberedelser på ett kvalificerat sätt. Hänsyn och anpassningar behövs till lokala styrkor och utmaningar. Handlingsplanerna kan då behöva revideras och områden tillkomma. Förstärkt samverkan, utvecklingssteg mot lätt tillgängliga och tidiga insatser, en mer nära vård och omsorg samt en ökad användning av digitala och mobila tjänster säkrar en tillgänglig primärvård i hela länet och även i landsbygderna. Vi har inte råd att inte arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Folkhälsan och socioekonomi behöver följas regionalt och lokalt.

Handlingsplanerna innehåller mål och uppföljning för arbetet inom och mellan de tre strategigrupperna. Måluppfyllelse utifrån framtagna indikatorer ska redovisas genom återslagrapportering av Gemensam plan för primärvård samt inom ramen för Strategi för hälsa, till ReKo och till politik via Kommunalt forum. Kopplat till handlingsplanerna finns fördjupande underlag så som mötesanteckningar, beslutsunderlag och presentationer på digitala samarbetsytor (PingPong, Samarbetsrum).

Handlingsplaner finns för:

- Strategigrupp Barn och unga
- Strategigrupp Psykiatri och missbruk
- Strategigrupp Äldre
- Folkhälsa
- Funktionsnedsättning
- Styrgrupp för E-Hälsorådet
- Styrgruppen för hjälpmedelsverksamheten

ReKo

Ledningssystemet för samverkan tar sin utgångspunkt i invånarens behov av gemensamma insatser av flera samverkande parter, länets kommuner och regionen för sammanhållna insatser som utgår från invånarens behov och fokuserar på att uppnå bästa möjliga kvalitet. Det handlar både om att arbeta mer systematiskt med att säkra verksamheternas kvalitet, men också om att fånga medarbetarnas kunskaper och engagemang samt omsätta idéer i handling genom att bedriva systematiskt förbättringsarbete. Att sammankoppla aktörer och arenor där genomförandekraften kan växlas upp blir en viktig strategi för att möta invånarnas behov.

Varför en gemensam handlingsplan

"Göra olika för att nå lika"

Livsförutsättningarna i vårt län skiljer sig lokalt mellan bostadsområden men också utifrån olika gruppers sårbarhet i samband med sjukdom eller andra riskfaktorer för ohälsa. Var och en behöver göra sin del för att skapa flexibla individuella lösningar så tidigt som möjligt, såväl som tillsammans. De digitala tjänsternas möjligheter och kraften från civilsamhälle/föreningsliv ska tas tillvara.

”Vi möter välfärdsutmaningen tillsammans”

Förmågan att lära, sprida och breddinföra fungerande och nya arbetssätt behöver öka. Både i takt och i omfattning. Välfärden utmanas genom att andelen i arbetsför ålder minskar i förhållande till att andelen barn och äldre ökar. Samtidigt lever vi allt längre och fler lever med en eller flera kroniska sjukdomar. Proaktiva och främjande angreppssätt är nödvändiga för att möta den demografiska utvecklingen. Vi flyttar fokus från verksamheters organisering till ett gemensamt stöd utifrån invånarens liv och vardag, tillsammans med länets medborgare.

Syfte

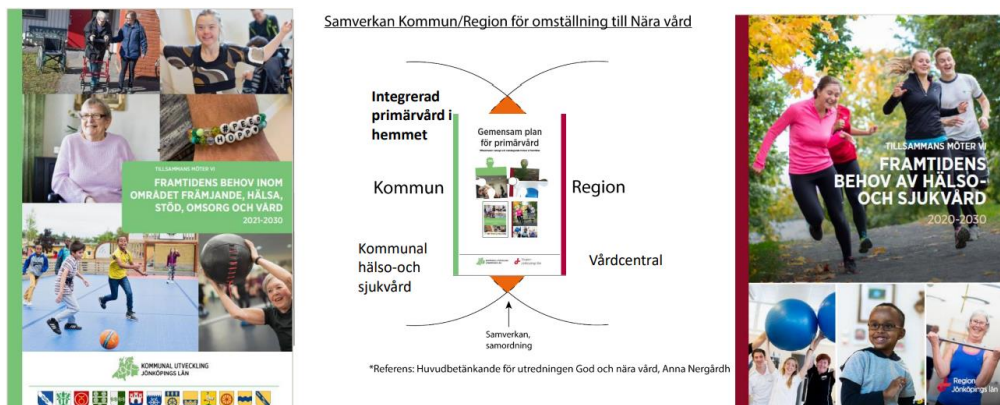
Syftet med gemensam handlingsplan är att knyta samman mål och insatser i de olika forumen i ledningssystemet. Ledningssystemets olika forum illustreras på framsida. Handlingsplanen sätter struktur och systematik för gemensamma prioriterade områden. En gemensam uppföljning syftar till ledningssystemet ska kunna följa resultat, analysera och skapa lärande. Det i sin tur kan ligga till grund för aktiviteter i handlingsplanen. Handlingsplanen formulerar samverkan mellan länets kommun och region för hälso- och sjukvården och den treårig plan för hur insatser och vårdprocesserna ska utvecklas tillsammans.

Genomförande

Ledningsgruppen för samverkan Region Jönköpings län och Jönköpings läns kommuner (ReKo) är länken mellan Kommunalt forum och strategigrupperna. ReKo är beredande forum för frågor till Kommunalt forum. Kommunalt forum är det politiska samverkansorganet mellan länets kommuner och regionen. ReKo ansvarar för att besluta och följa upp gemensamma avtal och överenskommelser. Se [Ledningssystem för samverkan Region Jönköpings län och kommunerna gällande hälsa, vård och omsorg-Folkhälsa och sjukvård \(rjl.se\)](https://folkhalsaochsjukvard.rjl.se/uppdrag-och-avtal/kommunsamverkan)¹

Genomförandet av kommunernas och regionens arbete i samverkan samordnas genom Gemensamt ledningssystem i samverkan. I denna handlingsplan beskrivs insatser och vilka som genomför dem. Till stöd finns föredragande tjänstepersoner och länssamordnande roller i region och för kommunernas del via Kommunal utveckling.

¹ <https://folkhalsaochsjukvard.rjl.se/uppdrag-och-avtal/kommunsamverkan>

Bilden visar att regionen har sitt strategiska inriktningsdokument kring det som regionen behöver göra och kommunerna har sitt strategiska inriktningsdokument kring det som kommunerna behöver göra. I mitten synliggörs gemensam plan för primärvård och den samverkansytta som ökar i omställningsarbetet till en God och Nära Vård.

Tre prioriterade områden arbetades fram vid Utökat Kommunalt forum i okt 2021. En uppföljning av resultat 2022-2024 har redovisats i ReKo nov 2024, samt vid Kommunalt forum december 2024. Länets pågående omställningsarbete utgår ifrån huvudmännens strategidokument ² och Gemensam plan för primär vård.

Våra verksamheter behöver i större utsträckning utgå ifrån människans levda liv. Utvecklingsarbetet sker i samskapande medarbetare och invånare tillsammans för personcentrering. Kompetensutveckling sker i co-design.

- Bästa platsen att leva på!
- Gemensam kraft i socialt utmanade bostadsområden
- Fortsatt utveckling av främjande mötesplatser

De prioriterade områdena behöver följas på regional, länsnivå och lokal nivå för att utveckla det vi gemensamt ansvarar för. Visualiseringen av resultat ska kunna ses, ägas och tolkas tillsammans.

De tre strategiska områdena löper under 3 år, och handlingsplanen med aktiviteter revideras årligen.

² [Bästa platsen att leva på-Utveckling i Jönköpings län \(rjl.se\)](https://www.rjl.se/utveckling-i-jonkopings-lan) Tillsammans möter vi framtidens behov.

Ledningssystemets gemensamma strategiska områden

Bästa platsen att leva på! - Gemensam kraft i socialt utmanade bostadsområden -

Förebyggande arbete - Fortsatt utveckling av främjande mötesplatser

Omställningsarbetet berör primärvården (som utförs av såväl region och kommuner), hela hälso- och sjukvårdssystemet, socialtjänsten, förskola och skola, samhällsplanering, fritids- och kultursektorn och samverkan med civilsamhällets olika aktörer.	
Aktivitetsområden	Uppföljning
Samverkansresan och Förstärkt samverkan mellan elevhälsa, skola, fritidsverksamhet, socialtjänstens olika delar samt hälso- och sjukvårdens samtliga delar, vårdcentral, specialistvård och kommunal vård.	Tre strategigrupper handlingsplaner (se nedan) Indikatorer framtagna i projekt Samverkansresan.
Primärvården i den geografiska kommunen ska tillsammans vara aktiva i samordningsforum mellan verksamheter. Det betyder ett aktivt arbete där regionen och tretton kommuner gemensamt utvecklar det förebyggande arbetet och vårdprocesserna tillsammans med aktörer i lokalsamhället.	Uppföljning Gemensam plan för primärvård: Ett samordnat analysarbete som ger kunskap om prioriteringsbehov och kan bidra till uppföljning. Uppföljning av uppdrag för primärvårdsnivån som bas och har samordningsuppdrag (lokal förstärkt samverkan). Förstärkt lokal samverkan och gemensam plan för kompetensutveckling innefattar samlat stöd på webb, strukturerad agenda, dashboard med gemensamma resultat för primärvårdsnivån, coachingstöd och digitala call in. Gemensamma kompetensutvecklingsarrangemang ska fortsätta att utvecklas.
Stöd för strukturerade lokala mötesplatser mellan vårdcentralchefer och chefer inom kommunal hälso-och sjukvård och socialtjänst. Gemensamma insatser för att säkra kontinuitet i primär vård, fast läkarkontakt och fasta vårdkontakter för invånare med behov av stöd att samordna sin vård och omsorg.	Mötesplatserna syftar till att samordna, planera, och gemensamt följa sina resultat. Då kan även behov av gemensam kompetensförstärkning, lärande och förbättringsområden synliggöras. Arbetet och utvärdering görs tillsammans med uppföljning om Avtal Läkaruppdrag och medicinsk samverkan, inför ny avtalsperiod (se överenskommelser och avtal nedan, sid 6). Uppföljning av kontinuitet och fasta kontakter. Uppföljning av fasta läkar- och vårdkontakter i regional och kommunal vård.

Planering och samverkan mellan kommun och region för hälso- och sjukvården genom Gemensam plan för primär vård, Läns-gemensamma programområden, och arbete i ledningssystem i samverkan. Fortsatt utveckling av gemensam kompetensutveckling för medarbetare kopplat till kunskapsstöd och kunskapsstyrning i hälso- och sjukvård, som del i gemensam plan för primär vård ska stödja kompetensförsörjning och ökad förmåga att behålla befintlig personal i en god arbetsmiljö i primärvård och övrig specialiserad vård. Förstärkt lokal samverkan, där lärande uppföljning med stöd av data ligger till grund för förbättringar för Esther. Proaktiva, förebyggande och hälsofrämjande arbete i hälso- och sjukvården. Fokus på tillgänglighet i primärvården. Tillgång till sammanhållen rehabilitering och habiliterande insatser genom införande och tillämpning av nationella kunskapsstöd. Vision Sammanhållen planering: att invånaren ska kunna få en överblick av sin vård och omsorg via 1177 oavsett huvudman. Personcentrering i en gemensam tillämpning av dokumenterad överenskommelse/patientkontrakt, genom bl a projekt Sammanhållen planering 1177. Förstudie Utökad	Indikatorer kopplat till Tillsammans för jämlik hälsa och ett bra liv i Jönköpings län Indikatorer kopplat till länsbarometern samt Statistik-Folkhälsa och sjukvård (rjl.se) Undersökningarna möjliggör jämförelser mellan kommuner, åldersgrupper och skillnader mellan kön. Långsiktiga förändringar över tid möjliggörs genom återkommande undersökningar. Utvärdering enligt framtagna plan för gemensam kompetensutveckling som del i Gemensam plan för primärvård. Utvärdering av lärplattform Bästa platsen att leva på! Se årsrapporter och genomförda arbeten på: https://utveckling.rjl.se/livsmiljo--halsa/folkhalsa/basta-platsen/ Aktiviteter och forum arrangeras för att sprida framtagna arbetssätt. Målet är att all digital journalinformation i offentligt finansierad omsorg, hälso- och sjukvård och tandvård ska göras tillgänglig genom direktåtkomst via NPÖ och Journalen via nätet. Utvärdering av Projekt Fler informationsmängder till NPÖ och användning av Ineras nationella tjänster. Sammanhållen planering – beslut sept 2024 att ingå i Ineras nationella projekt vilket också innebär ett läns-gemensamt projekt. Syftet är att påbörja visionen att
--	---

behörighet i Cosmic för kommunernas hälso- och sjukvård. Genom digitala och nya arbetssätt i samverkan använda resurser för en tillgänglig primärvård och specialiserad vård när Esther är hemma, som tillgängliggörs i hela länet, likväl i landsbygder och glesbygd. Projekt Sjukvård i hemmet beslutat under 2024, för utvecklad trepartssamverkan för att specialistvård och primär vård (kommunal hälso-och sjukvård och vårdcentraler) tillsammans ger Esther vård i hennes hem, samt kartlägga nuläge och förutsättningar utifrån identifierade perspektiv och arbeta fram ett arbetssätt som i högre grad erbjuder Esther vård i hemmet.	Esther ska uppleva en samordnad vård och omsorg oavsett huvudman och möjlighet att vara medskapare och delaktig i sin vård. Syftet är också att Esther, dennes närstående samt personal i kommun och region på sikt delar samma information. Esther ska få den vård hon behöver när hon behöver det och på det sätt som bäst passar henne. Behöver hon sjukhusvård ska hon få det men all övrig vård ska kunna ges i annan vårdform så nära hennes hem som möjligt. Utfallet följs upp avseende: Patient och anhörigas upplevelse, trygghet, informerade, nöjdhet, Professionsperspektiv och Resursperspektiv såsom ex: • Disponibla vårdplatser / vårdkapacitet på sjukhus och i hemmet. Källa: Plats för vård (socialstyrelsen.se) • Återinskrivning • Inskrivningsfrekvens via akuten • Vårdtid/ Antal vårddygn sjukhus och i hemmet /besök
--	--

Överenskommelser och avtal i samverkan

ReKo ansvarar för förvaltande och uppföljning av:

- Avtal mellan Region Jönköpings län och kommunerna i Jönköpings län om överlåtelse av skyldighet att erbjuda hälso- och sjukvård i ordinärt boende (KomHem-avtal) och tillhörande tillämpningsanvisningar samt Överenskommelse habilitering
- Avtal Läkaruppdrag och medicinsk samverkan mellan vårdcentraler och kommunal hälso- och sjukvård i ordinärt och särskilt boende.
- Överenskommelse om samverkan för trygg och säker utskrivning från slutet hälso- och sjukvård i Jönköpings län
- Överenskommelse om samverkan och samordning vid vård och omsorg i hemmet i Jönköpings län
- Avvikelsehantering i samverkan
- Bedömning av egenvård
- Samordnad individuell plan (SIP) – Överenskommelse

Överenskommelser och avtal: Förutsättningar för aktörers och huvudmäns sammanhållna insatser och samordning för invånare med komplexa behov.

Utveckla arbetsformer för tvärgående frågor för alla strategigrupper (samverkan mellan region och kommun). Samordnade, koordinerade funktioner som stödjer omställningen, och överenskommelser och avtal som stödjer.	
Aktivetsområden	Uppföljning
Avtal mellan Region Jönköpings län och kommunerna i Jönköpings län om överlåtelse av skyldighet att erbjuda hälso- och sjukvård i ordinärt boende (KomHem-avtal) och tillhörande överenskommelse Habilitering samt tillämpningsanvisningar Avvikelsehantering i samverkan Bedömning av egenvård Överenskommelse Samordnad individuell plan (SIP) Överenskommelse om samverkan för trygg och säker utskrivning från slutet hälso- och sjukvård i Jönköpings län Överenskommelse om samverkan och samordning vid vård och omsorg i hemmet i Jönköpings län Läkaruppdrag och medicinsk samverkan mellan vårdcentraler och kommunal hälso- och sjukvård i ordinärt och särskilt boende	Systemlärande - Uppföljning av länsövergripande överenskommelser i samverkan - Analyser avvikelser i samverkan och effekt av enhetliga rutiner. - Översyn av process bedömning av egenvård utifrån publicerat kunskapsstöd från Socialstyrelsen 2025. - Uppföljning av samordnade vårdplaneringar, förekomst av SIP och fasta kontakter. Översyn av överenskommelse samordnad individuell plan med tillhörande tillämpningsanvisningar. Arbetet, som utgår från förstudien "Att använda och utveckla SIP", ska leda till tydliga och individanpassade SIP med rätt aktörer och en samsyn kring roller och ansvarsfördelning före, under och efter genomförda SIP-möten. Arbetet genomförs av styrgrupp och arbetsgrupp från samtliga tre strategigrupper. Avtalet för Läkaruppdrag och medicinsk samverkan mellan vårdcentraler och kommunal hälso- och sjukvård i ordinärt och särskilt boende-Folkhälsa och sjukvård (rjl.se) löper ut 2026-12-31. Under 2025 följs avtalet upp enligt den uppföljning som beslutats. Uppföljningen och revideringen sker tillsammans med arbetet försäkrat lokal samverkan och nationell utredning om stärkt medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård som innefattar åtgärder för att säkra tillgång till läkare i kommunal hälso- och sjukvård, samt åtgärder för personal- och kompetensförsörjning, såsom ledarskapsutbildning för chefer inom den kommunala hälso- och sjukvården.

Kunskapsstöd för medarbetare och invånare: Person-centrerade och sammanhållna vårdförlopp (PSVF), Vård och insatsprogram (VIP). Fakta kunskapsstöd. LPO Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin samordnar utveckling av habiliterande och rehabiliterande arbete.	Uppföljning avtal Läkaruppdrag och medicinsk samverkan mellan vårdcentraler och kommunal hälso- och sjukvård i ordinärt och särskilt boende. Andel med fast(-a) vårdkontakt(-er) , fast läkarkontakt av de som prioriteras till det (SäBo för äldre, inskriven i hemsjukvård). Användning av prediktionsmodell Prea60. Faktisk kontinuitet (kontinuitetsindex) Uppföljning av huvudmännens kompetensutvecklingsplaner genom Gemensam kompetensutveckling – för en god och nära vård, som en del i Gemensam plan för primärvård. Uppföljning av implementering VIP och PSVF. Tio LPO Läns-gemensamma programområden finns bildade 2024, varav 3 med kommunal medverkan. Även inom vård- och insatsprogram (VIP) sker samverkan lokalt och inom Sydöstra sjukvårdsområdet.
---	---

Barn och unga

Alla barn har rätt till bästa möjliga hälsa. Vi vill arbeta tillsammans mot det nationella folkhälsomålet att ”skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Barn och familjer ska få de bästa möjligheterna till att själva kunna påverka och ta ansvar för sin egen hälsa. Alla barn i Jönköpings län ska också erbjudas bästa möjliga insatser i form av stöd, vård, behandling och re-/habilitering med utgångspunkt i barnets behov och tillgängliga resurser.

Hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande åtgärder bör sättas in tidigt i livet, oavsett om det gäller att skapa goda uppväxtvillkor, hälsosamma levnadsvanor eller stödjande miljöer. Den nationella strategin för ett stärkt föräldraskapsstöd betonar att stöd ska erbjudas alla föräldrar under barnets hela uppväxt. Genom att skapa en röd tråd i föräldraskapsstödet från graviditeten fram till att barnet fyller 18 år skapas goda förutsättningar för barnets hälsa och utveckling. Insatserna ska så tidigt som möjligt och samordnas mellan och inom huvudmännen för att skapa kontinuitet utifrån barnets och familjens behov. Samarbetet ska präglas av öppenhet och god ömsesidig information.

Alla barn ska också beredas möjlighet till konstruktiva sammanhang genom bl.a. strukturerade kultur och fritidsaktiviteter. Forskning påvisar att dessa aktiviteter har positiva effekter på barnets engagemang i samhället, att de uppmuntrar nyfikenhet, mod och kreativitet samt minskar risken för socialt utanförskap och kriminalitet. Effekterna är inte alltid lätta att mäta men strukturerade aktiviteter är likt väl värdefulla och nödvändiga för att Jönköpings län ska vara den bästa platsen att växa upp på.

Vi arbetar tillsammans för att främja ökad skolnärvaro och ett brett deltagande i aktiviteter som stärker barns hälsa och utveckling samt framtida livsmöjligheter. Genom att samverka, samarbeta och/eller samordna resurser får vi bättre förutsättningar att möta varje barns behov. Tillsammans eftersträvar vi att alla barn i Jönköpings län får en trygg, hälsosam och meningsfull uppväxt.

Målgrupp

Inom Strategigrupp barn och unga avses i huvudsak följande målgrupper:

- Barn avser personer under 18 år
- Unga avser personer 18 – 21 år
- Ofödda barn ingår för hälso- och sjukvård

Huvudmännens respektive ansvar för målgrupperna kan skilja sig åt beroende på uppdrag.

Huvudmän som ingår i Strategigrupp barn och unga:

- Folkhälsa och sjukvård
- Socialtjänst
- Förskola och skola
- Fritid

Barnkonventionen

Barnkonventionen är nationell lag sedan 1 januari 2020. Barnkonventionen består av flera olika rättigheter, som tillsammans bildar en helhet. Konventionen ska tolkas i sin helhet, utifrån de fyra grundprinciperna:

- Artikel 2, Förbud mot diskriminering,
- Artikel 3, principen om barnets bästa,
- Artikel 6, Rätt till goda förutsättningar för en optimal utveckling och
- Artikel 12, Rätt till delaktighet och inflytande

Även artikel 24 om barns rätt till bästa möjliga hälsa är vägledande för allt arbete inom Strategigrupp barn och unga.

Många av rättigheterna i barnkonventionen hänger ihop och förutsätter varandra. De prioriterade målen och åtagandena enligt Barnkonventionen innebär också att samverkan och samarbete blir nödvändigt för att nå strategigruppens prioriterade mål, men också för att uppfylla våra åtaganden enligt Barnkonventionen.

Enligt Barnkonventionen ska barnets bästa vara vägledande vid beslut som rör barn. En bedömning av barnets bästa ska göras i alla frågor som berör barn, med syfte att tydliggöra hur ett beslut kan påverka det enskilda barnet, en grupp barn eller barn generellt. För att kunna göra en sådan bedömning ska barn, så långt det är möjligt, informeras och vara delaktiga i frågor som rör dem. Barnets bästa är alltid en individuell bedömning utifrån aktuell situation och den kunskap som inhämtats i frågan i varje enskilt fall.

Prioriterade områden

Ledningssystemet för samverkan beslutade år 2017, utifrån Strategi för hälsa (SKR), att för målgruppen barn och unga prioritera:

- Fullföljda studier
- Fysisk aktivitet
- Psykisk hälsa

Syfte

Att genom samverkan mellan region, kommun och övriga samhällsaktörer skapa förutsättningar för barn och ungas utveckling och uppväxtvillkor.

Mål

Alla barn i Jönköpings län ska nå 100 % skolnärvaro i skolan.

Motto

Varje barn, varje timma, varje dag räknas!

Genomförande

I Strategigrupp barn och unga ingår verksamhetschefer för skolförvaltning, socialförvaltning, fritidsförvaltning, samt hälso- och sjukvården. Kommunala chefer representerar respektive länsdel och verksamhetscheferna från hälso- och sjukvården representerar även de verksamheter som inte finns med i Strategigrupp barn och unga. Strategigruppen sammanträder 6 tillfällen/år. Ordförande väljs på två år. Ordförande och beredningsansvariga tar fram dagordningen och dokumenterar mötena.

Kopplat till Strategigrupp barn och unga finns tvärsektoriella arbetsgrupper, en i varje länsdel. I gruppen ingår verksamhetsnära chefer. Strategigruppen har tagit fram en uppdragsbeskrivning för arbetsgruppernas arbete. Arbetsgrupperna i länsdelarna möts 4-5 tillfällen/år. Ordförande väljs på ett eller två år. Ordförande tar fram dagordningen och dokumenterar mötena. Beredningsansvariga i Strategigrupp barn och unga medverkar i arbetsgruppernas träffar.

Arbetsgruppernas uppdrag är att:

- Främja god samverkan mellan parterna.
- Medverka till att ta fram och revidera överenskommelser och handlingsplaner för samverkan.
- Sprida och implementera överenskommelser och handlingsplaner för länsövergripande samverkan.
- Följa upp och analysera avvikelser i samverkan och rapportera till strategigruppen.
- Ta initiativ till att utveckla arbetsmodeller/rutiner för samverkan.

Överenskommelser i samverkan

Strategigrupp barn och unga har elva aktuella överenskommelser om samverkan. Strategigruppen ansvarar för att följa upp och vid behov revidera överenskommelserna årligen. Kunskapsspridning av överenskommelserna görs bland annat via arbetsgrupperna liksom i relevanta nätverk som finns i respektive område inom Kommunal utveckling. Överenskommelserna läggs upp på [Kommunsamverkan-Folkhälsa och sjukvård \(rjl.se\)](http://kommunsamverkan-folkhalsa-och-sjukvard.rjl.se).

Följande länsövergripande överenskommelser i samverkan finns för målgruppen barn och unga:

- Överenskommelse huvudmännens ansvar och avvikelshantering i samverkan för barn och unga
- Överenskommelse om samverkan mellan barnhälsovård och förskola/annan pedagogisk verksamhet Jönköpings län
- Överenskommelse ungdomsmottagningar Jönköpings län
- Överenskommelse familjecentral Jönköpings län
- Överenskommelse mellan socialtjänsten och hälso- och sjukvården för barn och unga som placeras enligt Socialtjänstlagen (SoL) eller Lagen om vård av unga (LVU)
- Överenskommelse om rutin för hälsoundersökning i samband med placering för barn och unga

- Överenskommelse om samordnad individuell plan (SIP) med förskola och skola som jämbördig part
- Överenskommelse och ansvarsfördelning mellan hörselvården i Region Jönköpings län och kommunerna i Jönköpings län
- Överenskommelse om samverkan och samordning vid vård och omsorg i hemmet i Jönköpings län - Fördjupad beskrivning arbetssätt för målgruppen barn
- Överenskommelse mellan barn- och ungdomspsykiatri och skolverksamheten i region Jönköpings län avseende barn och ungdomar med funktionsnedsättande svårigheter att reglera uppmärksamhet och aktivitetsnivå och/eller som tänker och kommunicerar annorlunda (autismspektrumtillstånd) – ÖBUS
- Överenskommelse mellan barn- och ungdomshabiliteringen och skolverksamheten i region Jönköpings län

Gemensamma verksamheter inom Strategigrupp barn och unga

- Barnahus
- En väg in
- Barn och ungdomshälsan
- Familjecentralerna
- Ungdomsmottagningarna

Strategigrupp följer upp verksamheternas arbete årligen och initierar vid behov utvecklingsarbete och/eller förändring av verksamheten.

Mer omfattande verksamhetsförändringar, förändringar av avtal eller utvecklingsbehov som rör ekonomiska åtaganden alternativt uppstart av nya verksamheter behandlas av ReKo.

I övrigt har Strategigruppen i uppdrag att förhålla sig till och arbeta med övriga strategidokument och handlingsplaner som beslutats av ReKo. De arbeten som strategigruppen fattar beslut om ska ingå i de årliga aktiviteterna, se vidare information nedan:

Aktiviteter Barn och unga

Främjande och förebyggande arbete

Mål: Alla barn i Jönköpings län når 100 % skolnärvaro i skolan.		
<i>Aktivitetssområden</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
Se över rollen som beredningsansvarig kopplat till strategigrupp barn och unga för att värna om våra personella resurser (arbetstid) kopplat till effektivitet Klargöra vad beredningsansvaret innebär samt tydliggöra vilket ansvar som blir kopplat till respektive aktiviteter som beslutas av Strategigrupp. Lämna förslag/behov till ReKo för beslut.	2025-03-XX	Beredningsansvariga
Folkhälsoenkät Ung Komplettera skolnärvaro och upplevd trygghet som ytterligare mätpunkter att följa i Tableau. Genomföra en fördjupningsstudie kring skydd- och riskfaktorer kopplat till psykisk ohälsa med syftet att tydliggöra vilka faktorer som har starkast samband med ohälsa.	2025-05-23	Ida Erixon, sektion folkhälsa Veronica Ottosson, beredningsansvarig
Utökade gemensamma hembesök Under 2025 utveckla arbetet med gemensamma och utökade hembesöksprogram med särskilt fokus på områden med socioekonomiska utmaningar. Familjecentraler där det finns kommunala resurser utvecklar arbetet med hembesök vid 2,5 år med fokus på språkuppföljning och deltagande i förskola.	2025-12-XX	Marie Golsäter, tjänsteperson Veronica Ottosson, beredningsansvarig
Omvärldsbevakning brottsförebyggande arbete, Tryggheten till och från skolan, i klassrummet och på rasterna har minskat i senaste mätningen Folkhälsoenkät ung. Sektion Folkhälsa arbetar tillsammans med Länsstyrelsen för att bygga vidare på	Information till Strategigrupp barn och unga 2025-05-23	Ida Erixon, sektionen Folkhälsa Rasmus Ax, Beredningsansvarig

Malmö högskolas kartläggning. I det arbetet ska de göra fokusgrupper med barn och unga för att få en djupare förståelse för deras upplevelse. Inför nästa enande möte (12/3 -25) via Länsstyrelsen ska en projektgrupp bildas, med syftet att arbeta fram förslag på insatser utifrån rekommendationerna som beskrivs under insatsområdet Barn och ungas brottslighet i rapporten "Forum för social hållbarhet 2025–2027". Strategigrupp barn och unga följer arbetet.		
Skolan som arena Skola som arena/plattform bygger på en samverkansmodell mellan skola, fritid och föreningsliv. Just nu pågår en pilot på Öxnehaga, Jönköping. Strategigruppen följer arbetet.		Rasmus Ax, beredningsansvarig
Utvärdering Ungdomsmottagningarna Strategigrupp har bett om olika typer av uppföljning av ungdomsmottagningarna. Dessa bör göras sammanslaget och med en analys som svarar på hur man bäst organiserar ungdomsmottagningarna, hur dessa ska finansieras, om det behöver finnas en utvecklingsledare kopplad till ungdomsmottagningarna liksom innefatta en särskild utvärdering av högländsmottagningen.	2025-05-23	Marie Hugander Juhlin Angelica Florin, Beredningsansvarig

Nära vård

Mål: Alla barn i Jönköpings län ska nå 100 % skolnärvaro i skolan.		
Aktivitetssområden	Uppföljning	Ansvarig
Bästa platsen att leva på! Sätta arbetet 2025 – Skapa styrgrupp, processflöde och arbetssätt för prioriterade projekt. Efter att arbetssättet är klart flyttas "Bästa platsen" ut från aktiviteter för att bli grundläggande arbetssätt för förändringsarbetet i Strategigrupp barn och unga.	2025-05-23	Styrgrupp Veronica Ottosson och Katarina Wanselius, Beredningsansvariga

Samverkan för barn och ungas bästa/Barn som anhöriga – specialistpsykiatri och familjcentralen Uppföljning av piloten och beslut om breddinförande för hela länet	2025-05-23	Martina Larsson och Jenny Olofsson som tjänstepersoner Angelica Florin/Veronica Ottosson beredningsansvarig
Tidiga och samordnade insatser, Skolsociala team i samverkan mellan kommun och Region Jönköpings län – gemensam nämnaire, begrepp och arbetssätt Aktiviteten sker i samverkan och kan vara olika kommunerna kan vara lokalt utformade. Under 2025 ska följande aktiviteter genomföras: 1. Undersöka vilken minsta gemensamma nämnaire som ingår de olika utvecklingsprojekten som pågår i länet. 2. Benämna arbetet på samma sätt i länet för att förtydliga vad vi menar? Jämför "familjecentral". 3. Omvärldsbevaka vilka samverkansmodeller som finns och om någon av dessa kan fungera för hela Jönköpings län, t ex Kronobarnsmodellen. 4. Vilka aktörer finns utanför skolan som är kopplade till att barn ska kunna ha full närvaro och vad gör de? Vilka outnyttjade resurser som finns som har potential att stödja arbetet för barns skolenärvaro. 5. Bästa platsen som plattform att använda sig av för att stödja ett införande av gemensamt arbetssätt i länet. Bakgrund:	2025-12-05	Ida Erixon Samtliga beredningsansvariga

Region Jönköpings län står beredda att arbeta i liknande samarbeten och samverkan med samtliga 13 kommuner i länet. I det nationella projektet TSI identifierades en av framgångsfaktorerna för samverkan mellan en större huvudman (Regionen) och flera mindre huvudmän (kommunala verksamheter) genom att ha ett gemensamt begrepp för samverkan även om utformningen lokalt kan se olika ut. Region Jönköpings län tillsammans med länets kommuner behöver därför hitta ett gemensamt begrepp/koncept för vilken den typen av samverkan fungerar inom. Kommunerna och regionen behöver också klargöra vad samverkan består i och hur man lokalt utformar enkla vägar och hänvisningar till rätt verksamhet och stöd för de barn och föräldrar som är i behov av stöd. Flera kommuner i länet har verksamheter utifrån Tidiga och samordnade insatser och/eller skolsociala team. Region Jönköpings län har tillsammans med Jönköpings kommun genomfört en pilot <i>Elevhälsocentral</i>. De har skapat ett samarbete mellan kommunal verksamhet och regional hälso- och sjukvård för att få en plats där barn och deras föräldrar tidigt kan få stöd för att öka stödet och minska riskerna runt barnet.		
Psykisk hälsa Lärande och Utveckling i Samverkan för Små barn (PLUSS) Målet är att under 2025 ha ett breddinförande av PLUS på alla familjecentraler i länet. PLUS har som syfte att minska psykisk ohälsa hos barn, unga och deras familjer, genom att öka tillgängligheten och etablera	2025-12-06	Carin Oldin och Carina Westergren, tjänstepersoner Veronica Ottosson, beredningsansvarig

metoder för tidiga insatser till små barn med utvecklingsrelaterade behov. Genom tidig upptäckt, insats och stöd syftar PLUSS till att förebygga psykisk ohälsa och svårigheter senare i livet. Detta arbetssätt är en del i arbetet för att nå målet 100% skolnärvaro .		
FaR Barn Fysisk aktivitet på recept för barn, 6 år och uppåt, har påbörjats i ett par kommuner i länet. I FaR barn remitterar skolsköterskan, BUH och BUP barn till fysisk aktivitet. Här kopplas föreningsliv och fritid på. Strategigruppen följer arbetet.		Rasmus Ax, beredningsansvarig
Breddning av Hälsocentersuppdrag (HaL – Hälsofar aktiv livsstil, Hälsocenter familj) HaL är en utveckling och en breddning av hälsocenter som riktar sig mot familjer och gravida. Detta har påbörjats i en kommun i länet. Ytterligare ett par kommuner i länet har påbörjat ett liknande arbete i form av Hälsocenter familj. Strategigruppen följer arbetet.		Rasmus Ax, beredningsansvarig

Insatser för de mest utsatta

Mål: Alla barn i Jönköpings län ska nå 100 % skolnärvaro i skolan.		
<i>Aktivitetssområden</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
Uppdrag målgrupp barn och unga skadligt bruk eller beroende Projektledare, vid Kommunal utveckling, utses för uppdraget. Regionens berörda verksamheter inom hälso- och sjukvård liksom socialtjänsterna i länet frigör de resurser som arbetsgruppen behöver under tiden projektet pågår. Arbetsgruppen tar fram ett förslag på överenskommelse.	2025-12-05	Tjänsteperson Angelica Florin, beredningsansvarig

I socialtjänstlagen, SoL, och hälso- och sjukvårdslagen, HSL, finns en bestämmelse om att kommuner och regioner ska ingå en överenskommelse om ett samarbete i fråga om individer som missbrukar alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel, läkemedel, dopningsmedel eller spel om pengar (5 kap. 9 a § SoL och 16 kap. 3 § HSL).		
Fjärde rummet - Barnahus Eventuella aktiviteter utifrån rapporten/kartläggningen kan komma att genomföras 2025.	Beslut om eventuell ny aktivitet 2025-03-14	Elin Källberg, enhetschef barnahus Angelica Florin, beredningsansvarig
Survive - förbättrat stöd vid sexuellt våld sektion folkhälsa Stödja sektion folkhälsa i det fortsatta arbetet för att tillsätta en arbetsgrupp för att arbeta vidare med det som framkommit under projektet. Att aktivt undersöka civilsamhällets erbjudande om att ge stöd och arbeta förebyggande.	Beslut om eventuell ny aktivitet 2024-12-06 som redovisas 2025	Ida Erixon, sektion folkhälsa Angelica Florin, beredningsansvarig
Barn med komplexa behov och ett eventuellt behov av heldygnsvård. "Gemensamt HVB". Arbetsgrupp är tillsatt. Strategigrupp barn och unga följer upp arbetet och ansvarar för eventuella beslut under projektet samt beslut eller beredning av beslut kring förslag för samverkansverksamhet.	2025-05-23	Martina Larsson, projektledare Angelica Florin, beredningsansvarig
Utbildningsansvar placerade barn Följa skolchefsnätverkets arbete via SKR kring skolgång för placerade barn. Kartlägga och möjliggöra eventuell implementering av gemensam modell i länet.	2025-09-12	Katarina Wanselius, beredningsansvarig
Översyn av HälsoSAMS i förhållande till länets överenskommelser för placerade barns hälsa Klargöra länets processflöde för placerade	2025-09-12	Berith Josefsson, utvecklingsledare Kommunal utveckling

barns hälsa utifrån hälsoSAMS, se över vilka delar som länet vill ha kvar som specifika för sitt samarbete liksom revidera överenskommelsen utifrån att ha hälsoSAMS som gemensamt arbetssätt.		Angelica Florin, beredningsansvarig
Skapa förutsättningar till jämlik hälsa för personer med funktionsnedsättning Utreda möjligheten till länsövergripande arbetssätt för att kunna bemöta och behandla personer med funktionsnedsättning på ett bättre sätt.	2025	Veronica Ottosson, beredningsansvarig

Psykiatri och missbruk

Alla personer med psykisk ohälsa³ ska erbjudas bästa möjliga förebyggande insatser samt vård, stöd och rehabilitering med utgångspunkt från personens behov. Barn till personer med psykisk ohälsa, skadligt bruk och beroende och/eller psykisk funktionsnedsättning ska särskilt uppmärksammas. Personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa/missbruk ska involveras som resurser i utvecklingsarbete samt att anhöriga och närstående ska involveras i vård-, stöd- och rehabiliteringsarbetet, förutsatt att den enskilde samtycker till detta.

Prioriterade områden

De prioriterade områdena

- Förebyggande och hälsofrämjande insatser
- Trygg, säker och sammanhållen vård och omsorg
- Inflytande och delaktighet
- Kunskapsbaserad, jämlik och jämställd vård och omsorg

Syfte

Att främja psykisk hälsa och verka för att alla ska få möjlighet till ett gott liv.

³ <https://skr.se/halsasjukvard/psykiskhalsa/begrepppsykiskhalsa.36535.html>

Mål

Personer med psykisk ohälsa ska få insatser, vård, stöd och rehabilitering samt möjlighet till återhämtning så att de, utifrån egna önskemål samt behov, kan leva i samhällsgemenskap med andra.

Genomförande

I strategigrupp psykiatri och missbruk ingår chefer för specialistpsykiatri, socialtjänst, fritidsförvaltning, vårdcentral, folkhälsa- och sjukvård samt representant för patienter/brukare via inflytandesamordnare. Kommunala chefer representerar respektive länsdel. Strategigruppen sammanträder 6 tillfällen/år. Ordförande väljs på två år. Ordförande och beredningsansvariga tar fram dagordning och dokumenterar.

Kopplat till Strategigrupp psykiatri och missbruk finns i nuläget olika arbetsgrupper, främst kopplade till olika projekt. Vissa riktade projekt har också en egen styrgrupp, utsedd av strategigruppen.

Överenskommelser i samverkan

Följande länsövergripande överenskommelser i samverkan finns i strategigrupp psykiatri/missbruk:

- Psykisk funktionsnedsättning Överenskommelse om samarbete mellan kommunerna i Jönköping län och Region Jönköpings län.
- Överenskommelse kring samverkan gällande vård och stöd för personer med riskbruk, missbruk och beroende mellan kommunerna och regionen i Jönköpings län.
- Överenskommelse vi gemensamma placeringar, vuxna med psykisk funktionsnedsättning.

Aktiviteter psykiatri missbruk

Förebyggande och hälsofrämjande insatser

Mål: Förbättrad psykisk och somatisk hälsa genom förebyggande och hälsofrämjande arbete	
<i>Aktivitetsområden</i>	<i>Uppföljning</i>
Förbättrad somatisk hälsa hos personer med psykisk sjukdom. Med stöd av Folkhälsa- och sjukvård identifiera indikatorer för somatisk hälsa.	Indikatorer har identifierats och beslut är taget kring vilka som ska följas och vilket sätt.

Recovery college Utveckla samverkan mellan Recovery college och Hälsocenter samt sprida användandet till fler åldersgrupper genom t ex strategigrupp barn och unga samt strategigrupp äldre.	Antal genomförda utbildningar riktade till målgrupperna unga vuxna samt äldre (över 65 år). Antal kurser som genomförts tillsammans med Hälsocenter samt antal kurser som ägt rum inom Hälsocenters verksamhet.
Tidiga och samordnade insatser Arbetsgrupp definierar begreppet "Tidiga och samordnade insatser för vuxna" utifrån uppdrag från strategigruppen (maj 2024) I uppdraget ingår även att definiera strategigruppens målgrupp samt att kartlägga hur arbetet med tidiga, förebyggande och hälsofrämjande insatser för strategigruppens målgrupp ser ut i Jönköpings läns 13 kommuner och Region Jönköpings län. Utifrån kartläggningen ska en analys göras som identifierar gap gentemot gällande lagstiftning och riktlinjer samt inkluderar eventuellt kommande förändringar i lagstiftning. För mer information se "Förstudie kring tidiga och samordnade insatser för vuxna med psykisk sjukdom/funktionsnedsättning och/eller samsjuklighet"	Fortlöpande rapportering från arbetsgrupp till strategigruppen.
Samordnade insatser/stöd till anhöriga vid suicidförsök/ fullbordat suicid Bilda en arbetsgrupp med uppdrag att identifiera mellan vilka verksamheter det finns behov av en utökad samverkan. Gruppen ska också kartlägga vad som saknas i dagens samarbete. Utifrån resultatet föreslå aktiviteter för utökad samverkan mellan aktuella verksamheter inom Region Jönköpings läns, kommunernas anhängigstöd och civilsamhället.	Vår 2025 är arbetsgrupp är bildad och behov är identifierade. Återkoppling hösten 2025 kring förslag på aktiviteter.

Trygg säker och sammanhållen vård- och omsorg

Mål: Länets invånare ska erbjudas trygg, säker och sammanhållen vård- och omsorg	
<i>Aktivitetsområden</i>	<i>Uppföljning</i>
Samverkan för sammanhållen vård- och omsorg Genomföra flödesvandring i alla länsdelar samt identifiera förbättringsområden som adresseras till aktuell mottagare. Identifiera behov av förbättrad samverkan kring målgruppen med samsjuklighet psykisk sjukdom och skadligt bruk/beroende av substanser.	Återkoppling inklusive reflektion och lärande våren 2025. Vår 2025 är arbetsgrupp är bildad och ev gap är framtagna.

Inflytande och delaktighet

Mål: Individer och organisationer ska ha möjlighet till inflytande och delaktighet i utformningen av erbjudna insatser	
<i>Aktivitetsområden</i>	<i>Uppföljning</i>
Inflytande och delaktighet ska genomsyra alla aktiviteter.	Uppföljning 1 ggr/termin att berörda invånare är delaktighet i alla strategigruppens aktiviteter.

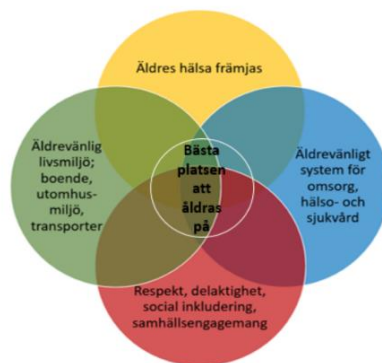
Kunskapsbaserad och jämlik vård

Mål: Målet är att bästa kunskap ska finnas tillgänglig och användas i varje patient-individmöte.	
<i>Aktivitetsområden</i>	<i>Uppföljning</i>
Nationell kunskapsstyrning Implementering av nationella vård- och insatsprogram (VIP) samt Socialstyrelsens nationella riktlinjer Adhd/autism. Återkommande information kring kunskapsstyrningen ges av RPO Psykisk hälsa samt LPO Psykisk hälsa enligt årshjul.	Avstämning i oktober i samband med medverkan av RPO Psykisk hälsa samt LPO Psykisk hälsa.

Äldre

Det ska vara gott att leva hela livet och Jönköpings län ska vara bästa platsen att åldras på. Målsättningen är att Esther ska vara så aktiv med så god hälsa, leva i en äldrevänlig livsmiljö, vara delaktig och inkluderad och få god vård och omsorg när det behövs.

Antalet äldre kommer öka och de personella resurserna för att möta behoven kommer att minska. Det innebär både utmaningar men även möjligheter att hitta nya innovativa lösningar. Fortsatt gemensamt arbete inom Nära vård är viktigt för att stärka och främja hälsan och stödja möjligheter att tillvarata egna förmågor hos äldre.

Prioriterade områden

Jönköpings län ska bli Bästa platsen att åldras på där äldre lever ett aktivt liv och åldras i trygghet. Ett förebyggande synsätt ska genomsyra arbetet både strategiskt och lokalt. Vi är ett samverkande system öppet för innovation, ständig utveckling och lärande.

- Äldres hälsa främjas genom att vi arbetar förebyggande och hälsofrämjande
- Vi har ett äldrevänligt system för sammanhållen vård och omsorg
- Vi arbetar för en äldrevänlig och inkluderande livsmiljö

Syfte

Att med gemensamma strategier för region, kommun och övriga samhällsaktörer skapa förutsättningar för äldre personer och deras närstående att leva fler friska år med god hälsa i ett äldrevänligt sammanhang med personcentrerad, nära, sömlös och samordnad vård och omsorg när det behövs.

Mål

Att äldre personer får stöd och förutsättningar att bevara och främja sin hälsa och livskvalitet.

Att äldre personer behandlas med respekt, är delaktiga och inkluderade i samhället, transporter, livsmiljö, kultur, fritid och den digitala utvecklingen.

Att äldre personer får god och jämlik omsorg och hälso-och sjukvård i ett äldrevänligt system.

Genomförande

Överenskommelser i samverkan

Strategigrupp Äldre har ansvar för övergripande tillämpning av aktuella överenskommelser i samverkan. Strategigruppen ansvarar för att följa upp och vid behov revidera överenskommelserna på uppdrag av Reko. Kunskapsspridning av överenskommelserna görs bland annat via arbetsgrupperna liksom i relevanta nätverk som finns i respektive område inom Kommunal utveckling. Överenskommelserna publiceras på [Kommunsamverkan-Folkhälsa och sjukvård \(rjl.se\)](http://kommunsamverkan-folkhalsa-och-sjukvard.rjl.se) och på [Samordnade insatser-Folkhälsa och sjukvård \(rjl.se\)](http://samordnade-insatser-folkhalsa-och-sjukvard.rjl.se).

Följande länsövergripande överenskommelser i samverkan finns där Strategigrupp äldre har ansvarat för framtagande och där äldre är den mest omfattande målgruppen:

- Överenskommelse om Samverkan och samordning vid vård och omsorg i hemmet i Jönköpings län
- Överenskommelse om Fördjupat arbetssätt för målgruppen sjuka, sköra äldre
- Överenskommelse om Samordnad individuell plan (SIP)
- Överenskommelse om Beslutsstöd för kommunal hälso- och sjukvård för bedömning när en persons hälsotillstånd försämras (Visam)
- Avtal om Läkaruppdrag och medicinsk samverkan mellan vårdcentraler och kommunal hälso- och sjukvård i ordinärt och särskilt boende
- Överenskommelse om samverkan för Trygg och säker utskrivning från slutna hälso-och sjukvård i Jönköpings län
- Överenskommelse om samverkan vid Utredning och uppföljning vid kognitiv svikt/ demenssjukdom

Under perioden kommer nya överenskommelser sannolikt att tecknas.

Strategiska områden – Nära Vård

Förstärkt lokal samverkan

Genom att fortsätta bygga på lokal samverkan, följa upp och agera utifrån lokala resultat och indikatorer i gemensamt framtagna överenskommelserna bygger vi ett hållbart genomförande. Strategigruppens roll blir att på en övergripande nivå följa resultat och fatta strategiska beslut för att stödja det fortsatta genomförandet.

Kunskapsstyrning

Under perioden kommer troligen Läns gemensamma programområde LPO Äldres hälsa och palliativ vård att etableras och påverka arbetet i Länsgrupper i samverkan (LiS). Strategigrupp Äldre kommer att vara en aktiv part i den utvecklingen. Den befintliga kompetensen och pågående arbete ska tas tillvara och dubbelarbete ska undvikas.

Kompetensutveckling-, -försörjning och -fördelning

Under perioden fortsätta utveckla samverkan samt identifiera modeller för hållbar kompetens-utveckling, -försörjning och -fördelning.

Indikatorer

Fortsatt arbete genom att säkra och stödja att förbättringsåtgärder sker utifrån indikatorer, kartläggningar, rapporter:

- Utveckla Dashboard - mätavla/utdatarapport som speglar överenskommelser
- Kartläggning jämlik hälsa för äldre personer
- Nationell folkhälsoenkät (Hälsa på lika villkor)

Digitalisering och e-hälsa

I samverkan med E-hälsorådet öka användning av digitaliseringens och e-hälsans möjligheter att möta invånarens behov, ex distansmöten och mobila konsultationer, egenmonitorering och välfärdsteknik som möjliggör egenvård.

Samverkan Läkemedel

Kontinuerlig samverkan med Läkemedelskommittén angående god och säker Äldre och läkemedelsanvändning.

Bästa platsen att åldras på

Genom arbetet Bästa platsen vill strategigrupp arbeta utifrån väl beprövade kvalitets-utvecklingsmetoder. Inom fokusområde äldre sker samverkar utifrån fyra olika områden som bidrar till att skapa bästa möjliga förutsättningar för ett gott liv för äldre människor i Jönköpings län. Det handlar om att främja äldres hälsa; äldrevänlig livsmiljö; äldrevänligt system för omsorg, hälso- och sjukvård; samt respekt, delaktighet, social inkludering och samhällsengagemang.

Aktiviteter Äldre

LIS Hälsofrämjande och förebyggande arbetar med att stärka förutsättningar för seniorer att främja sin egen hälsa, förstärka samverkan och teamarbete i länet mellan vård och omsorg och civilsamhället, öka användningen av evidensbaserade metoder samt utveckla nya aktiviteter som gynnar äldres hälsa samt stärka kompetens och arbetssätt hos medarbetare inom vård och omsorg inom området främjande och förebyggande för äldre.

Äldres hälsa främjas genom att vi arbetar förebyggande och hälsofrämjande

Mål: Att äldre personer får stöd och förutsättningar att bevara och främja sin hälsa och livskvalitet.		
<i>Aktivitetsområden</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Genomförande 2025-2027</i>
Bidra till att skapa förutsättningar för jämlik hälsa och att fler friska år läggs till livet för äldre genom olika aktiviteter. Främja samverkan med kultur och fritid. Ha kunskap om upplevt hälsoläge för äldre • <i>Fallprevention</i> Minska risken för fall genom förebyggande och hälsofrämjande insatser. Stödja äldre att själv förbättra och behålla hälsan så att fler friska år läggs till livet. Sprida material som kan användas i möten med seniorer. • <i>Munhälsa – God munhälsa för äldre</i> Munhälsa för äldre,	Strategin Tillsammans för jämlik hälsa och ett bra liv i Jönköpings län Gemensam mätavla med resultat på makro, meso och mikronivå är underlag för förbättringar inom området hälsa. Statistik på fall som krävt sjukhusvård i länet. Uppföljning av informationsmaterial och kampanjen Viktiga fall spridits i länet. Förebyggande tandvård både till personal och patienter/brukare, följs upp årligen.	Samarbete med Kultur- och fritidsområdet etableras under perioden och representanter från området deltar i Strategigrupp Äldre samt i Länsgrupp i samverkan Hälsofrämjande och förebyggande. Gemensamma arbeten startas. Seniordeltagande i grupper sker för ökad delaktighet. Fortsatt öka kunskap om fallprevention på olika nivåer. Genomföra föreläsningar, mötesplatser, kompetensutvecklingsinsatser för olika målgrupper länet. Delta i samarbete med Sydöstra sjukvårdsregionen. I samverkan med Äldretandvårdssamordnare (Folktandvården) stödja insatser kopplat

Folkvandvården, Region Jönköpings län (rjl.se) • <i>Äldre och alkohol</i> Studiecirklar för äldre, och leds av äldre, i samverkan med nykterhetaktörer och Hela Människan. • <i>Äldres psykiska hälsa</i> - Skapa fler mötesplatser för äldre - Motverka ofrivillig ensamhet, aktiviteter på biblioteken och träffar vid olika mötesplatser i länet. - Existentiella samtal, grupper med seniorer som samtalsledare i samverkan med Studieförbundet vuxenskolan. - Digitala träffar. Seniorwebben som är en webbplats med olika digitala aktiviteter för seniorer.	Spridning till samtliga kommuner. Antal startade studiecirklar. Lokala strategier för mötesplatser, samt aktiviteter, finns i samtliga kommuner. Existentiella samtal, spridning i länet.	till kunskapsbrister i vården och omsorgen när det gäller munhälsa och munvård. Fortsatt verka för att lokala studiecirklar startas. Kontinuerlig information till kommuner/ ev nätverk på kommunal utveckling.Fortsatt spridning till seniorer och medarbetare. Stödja framtagande av lokala strategier för mötesplatser där det inte finns. Arbeta med att Studieförbundet ska överta drift/ansvar för existentiella samtalsgrupper. Stödja hög användning av Seniorwebben främst på särskilda boenden och mötesplatser.
Våld i nära relationer • I samverkan med Länsstyrelsen fortsatt ökar kunskap inom våldsområdet synliggörs. • Gemensamt förbättringsarbete utifrån forskningsprojektet "REAGERA" (Responding to Elder Abuse in GERiatric care	Pågående arbete och aktiviteter redovisas i strategigruppen kvartal 3.	Arbetsgrupp bildad. Aktiviteter på Orange week, både för seniorer och för att medvetandegöra medarbetare och närstående på våldsområdet. Vidta åtgärder utifrån forskningsresultat.
Skapa förutsättningar för att främja jämlik hälsa bland äldre och att fler friska år läggs till livet. Sprida koncept som stärker äldres förutsättningar att främja sin egen fysiska och	Uppföljning av Folkhälsoenkäten: Hälsa på lika villkor. Indikatorer: Fallskador per 100 000 invånare, 65+,	Genomföra aktiviteter utifrån behov som framkommer i Folkhälsoenkäten. Särskilt beakta ökat samarbete med kultur- och fritidssektorn.

psykiska hälsa Nationellt vårdprogram vid ohälsosamma levnadsvanor – prevention och behandling Suicidprevention	Ekonomiskt utsatta äldre 65+ ,Allmän hälsa och psykiskt välbefinnande, Brukarbedömning hemtjänst/äldreomsorg Resultat av aktiviteter utifrån handlingsplan	Kompetenshöjning genom MHFA – Mental health first aid. Stödja införande av vård- och insatsförlopp för suicidprevention.
--	--	---

Äldrevänligt samhälle och Nära vård

Mål: Att äldre personer lever i ett äldrevänligt samhälle, behandlas med respekt, är delaktiga och inkluderade i samhället, livsmiljö, kultur, fritid och den digitala utvecklingen. Systemsamverkan och lärande		
Aktivitetsområden	Uppföljning	Genomförande 2025-2027
Identifiera behov av och verka för gemensam kompetensutveckling, utifrån identifierade behov.	Följa resultat på makro, meso och mikronivå för underlag för gemensamma kompetensutvecklingsbehov och lärande. Redovisas i strategigruppen kvartal 1. Statistik-Folkhälsa och sjukvård (rjl.se)	Fortsatt utveckla Dashboard för samverkan. Stödja digitala utbildningstillfällen riktade när behov finns. Identifiera
Välfärdsteknik Utveckla arbetet i samverkan med e-hälsorådet och Hjälpmedelscentralen och verka för ökad digitalisering. Stödja implementering av nya arbetssätt och initiera nya områden för test/pilotprojekt.	Följa upp andel digitala vårdmöten, följa aktuella pilotprojekt (fn läkemedelsautomater).	Utveckla samverkan med e-hälsorådet och Hjälpmedelscentralen Identifiera, initiera och stödja initiativ där digitala lösningar är möjliga och förordas. Minska skillnader i länsdelar.

Geriatrikum Fortsätta samarbetet mellan Region Jönköpings län, länets kommuner och Hälsohögskolan för att stärka geriatrisk forskning, Genomföra forskningsträffar och medverka till att stärka och utveckla det geriatriska området. Forum Geriatrikum Tillhandahålla föreläsningar för medarbetare med olika teman för ett äldrevänligt samhälle.	Redovisas i strategigruppen kvartal 2. Följa pågående forskningsområden. Antal genomförda Forum Geriatrikum, ämnen, samt antal deltagare.	Genomföra årliga forskningsträffar. Genomföra digitala föreläsningar inom relevanta, aktuella områden. Säkra att inspelningar finns att se under tidsperiod i efterhand.
Följa utvecklingen och implementering av arbetssätt för förstärkt lokal samverkan Initiativ till lokala förbättringsarbeten kan ske inom ramen för lärande nätverk "Bästa platsen att leva på!"	Redovisas i strategigruppen kvartal 1 och 3. Uppföljning av förstärkt lokal samverkan. Följa omställning som pågår genom ramverk för uppföljning Nära vård.	Erbjuda stöd för införande av nya arbetssätt. Utvecklingsstöd i <i>Bästa platsen att åldras</i> erbjuds i form av teamutbildning-genombrottsmetod. Ev initiera nya utvecklingsområden kopplat till resultat.

LiS Trygg och säker vård och omsorg bevakar, utvecklar och stödjer samordnad vård och omsorg, arbetar med att förstärk samverkan och teamarbete i länet mellan vård och omsorg och civilsamhället, öka användningen av evidensbaserade metoder samt utveckla nya i Jönköpings län.

LiS Kognitiv svikt och demenssjukdom och **LiS Palliativ vård** bevakar, utvecklar och stödjer samordning och vårdinnehåll inom respektive kunskapsområde.

Insatser för mest sjuka och sköra äldre

Mål: Att äldre personer får god och jämlik omsorg och hälso-och sjukvård i ett äldrevänligt hälso- och sjukvårdssystem. Esther får hon god vård och omsorg när hon behöver och där hon behöver

Aktivitetsområden	Uppföljning	Genomförande 2025-2027
LiS Trygg och säker vård och omsorg Fokus på den äldre personens behov inom tre huvudområden: <i>1. Trygg och säker vård och omsorg när Esther är hemma</i> Spridning av arbetssätt utifrån Överenskommelse om samverkan och samordning vid vård och omsorg i hemmet i Jönköpings län med fördjupningsdokument för gruppen sköra och mest sjuka äldre. Stödja utveckling av fast vårdkontakt, Fast läkarkontakt, fast omsorgskontakt, Patientkontrakt/Dokumenterad överenskommelse. Stödja utveckling av systematiskt arbete med skörhet. <i>2. Samordnad individuell plan</i> Utveckling av SIP stöds genom arbetet med Överenskommelsen om samverkan hemma samt In och utskrivningsprocessen. <i>3. In- och utskrivningsprocessen slutenvård.</i> Bevaka god in och utskrivningsprocess. Processer för informationsöverföring i Link för trygg inskrivning.	Uppföljning i gemensam mätavla med resultat på makro, meso och mikronivå inom sammanhållen vård och omsorg. Statistik-Folkhälsa (rjl.se) Redovisas i strategigruppen kvartal 3 tillsammans med återkoppling nuläge SAFE-studien. Följa indikatorer framtagna i det särskilda arbetet. Mätetal som ovan Följa utveckling	Övergripande: Fortsatt erbjuda lärandeseminarium i Bästa platsen att åldras för den patientnära nivån. Genomföra ev förbättringsarbeten utifrån resultat. Genomföra insatser utifrån handlingsplan för att stödja minskning dagar, antalet akuta återinskrivningar samt stödja utveckling av fasta vårdkontakter, samordning mm. Genomföra relevanta utvecklingsarbeten kopplat till resultat från SAFE-studien. Stödja ev införande av vårdprogram Skörhet. Delta i särskilt arbete kring SIP för alla målgrupper. Genomföra aktiviteter utifrån handlingsplan för att stödja minskning av utskrivningsklara dagar, god planering i samverkan(SIP). Stödja införande av nya arbetssätt.

Aktiviteter kopplade till <i>Avtal Läkarpdrag och medicinsk samverkan</i> .	Uppföljning avtal Vårdkonsumtion,	Delta i uppföljning, översyn och ev ny avtalsskrivning.
LiS Kognitiv svikt och demens God vård vid demenssjukdom. Bevakar, stödjer och utveckla resultaten.	Följer upp länsgemensamt arbete	Under 2025 förväntas gruppen omformas under LPO har inte bildats under perioden. Identifiera hur områden utvecklas där LPO inte verkar.
Verka för fler hälsofrämjande och förebyggande insatser för yngre personer med kognitiv svikt/demens i länet.	Antal träffar, medverkande och upplevelse. Startade samtalsgrupper	Fortsatt anordna nätverksträffar för yngre personer med demenssjukdom och deras närstående i länet. Fortsatt utreda kring eventuell dagvårdsverksamhet i länet riktad till målgruppen, utifrån rekommendationer i Nationella riktlinjer, är påbörjade. Stödja samtalsgrupper är i för de sjuka och för deras närstående.
Utveckla samverkan och teamarbete förstärks inom BPSD (Beteendemässiga och Psykiska Symptom vid Demenssjukdom).	BPSDregistret	Säkra att tydliga, lokalt anpassade, arbetsformer och rutiner finns i länet. Arbete fortsätter för att säkra Psykogeriatrisk kompetens samt Faktadokument BPSD. Sprida i länet.
LiS Palliativ vård. God Palliativ vård, stödja att ett ökat antal personer, ökad andel med icke-onkologiska sjukdomar får tillgång till palliativ vård. Ökad kompetens.	Uppföljning angående den specialiserade palliativa vården i Jönköpings län. Täckningsgrad och resultat i Palliativregistret Antal team som genomgått utbildning. Antal som genomgått utbildning.	Under 2025 förväntas denna grupp omformas, till en arbetsgrupp(LAG) inom LPO Äldres hälsa och Palliativ vård. Stödja arbete med tidig identifiering av personer med palliativa vårdbehov och Samtal vid allvarlig sjukdom. Ev öka täckningsgrad och följsamhet till resultat i palliativregistret, efterlevandesamtal och närståendestöd. Genomföra/delta i teamutbildning Palliativ vård har genomförts under perioden. Stödja genomförande basutbildning Allmän palliativ vård "Lindring bortom boten".
Äldre och läkemedel		Ha fokus på Polyfarmaci och läkemedel som bör undvikas hos personer 75 och

Samverka med Läkemedelskommittén som driver arbetet med god och säker läkemedelsbehandling för äldre. Aktiviteter kopplat till Läkemedel i vårdens övergångar.	Årlig redovisning och dialog kring läkemedelskommitténs handlingsplan och resultat	äldre.(kontinuerlig minskning ses på bild nedan).
Kontinuitetsbrist Dostjänst – ta fram lokal rutin och beredskap.	Klart Q1 2025.	Starta arbetsgrupp och skapa lokal rutin och beredskap vid kontinuitetsbrist för dostjänsten utifrån riskanalys.

Folkhälsa

[Strategin Tillsammans för jämlik hälsa och ett bra liv i Jönköpings län](#) (2016-2025) utgör en grund för samverkan och samlärande kring jämlik hälsa. Det handlar om ett aktivt folkhälsoarbete där många parter samarbetar kring olika insatser.^[1]

Utifrån redan pågående arbeten i tre strategigrupper är följande kompletterande delar viktiga att förstärka. De är hämtade ur handlingsplanen jämlik hälsa 2021-2023:

- Statistik och analys: Kunskapsunderlag kring hälsoläget i länet med fokus på jämlik hälsa är framtagna och tillgängliga, genom analyser på befintliga datamaterial.
- Invånarmedverkan: Personer som leder projekt eller initierar insatser har kompetens (kunskap, kännedom och praktiskt stöd) kring metoder och arbetssätt för att involvera invånaren
- Hälso- och samhällsekonomi: Öka kunskapen om värdet av tidiga sociala insatser, samt betydelsen och vikten av systematiska effektmätningar och hälsoekonomiska utvärderingar
- Forskning och förbättringsarbete: Kartlägga vilka insatser som pågår/planeras där det finns behov och möjlighet till följeforskning samt vid behov prioritera bland dessa. Genomföra forskningsstudie/er i samverkan med berörda aktörer.
- Samhällsplanering och närmiljö: Ökade möjligheter till en meningsfull och aktiv fritid för alla oavsett, ålder, könstillhörighet, bakgrund och förutsättningar

^[1] [Strategin Tillsammans för jämlik hälsa och ett bra liv i Jönköpings län \(folkhälsa\) 2016-2025-Utveckling i Jönköpings län \(rjl.se\)](#)

Funktionsnedsättning

Prioriterade områden

- Förutsättningar att själv främja sin hälsa
- Ökad delaktighet för personer med funktionsnedsättning
- Gemensamt lärande för samordnade, sömlösa och sammanhållna insatser

Invånarnas erfarenhetsbaserade kunskap som brukare, patient eller närstående ska tas till vara. Förbättrade villkor för ett självständigt liv och ett aktivt deltagande i samhällslivet skapas. Forskning visar att personer med funktionsnedsättning har sämre hälsa än övrig befolkning. De har större behov av, men sämre tillgång till hälso- och sjukvård än övriga patienter, särskilt inom vuxensjukvården⁴.

Syfte

Att genom samverkan mellan region, kommun och övriga samhällsaktörer skapa förutsättningar så att personer med funktionsnedsättning får det stöd och den service de har rätt till.

Mål

Minska påverkbara skillnader i hälsa och livskvalitet. Jämlika möjligheter till aktivt deltagande i samhällslivet.

Genomförande

På systemledningsnivå där ärenden initieras (*strategigruppsnivå*) och när arbetsgrupper tillsätts för förbättringsarbeten och aktiviteter behöver sakkunniga involveras för att funktionshinderperspektivet alltid beaktas. Strategigrupperna ansvarar för att sådan involvering sker.

Lokal samverkan mellan huvudmännen är nödvändig och underlättas av fasta och strukturerade mötesplatser för verksamhets- och yrkesutveckling. I förbättringsarbeten ska invånarnas erfarenhetsbaserade kunskap som brukare, patient eller närstående tas tillvara.

⁴ <https://www.lakartidningen.se/Klinik-och-vetenskap/Nya-ron/2018/04/Folkhalsosjukdom-vanligare-hos-personer-med-intellektuell-funktionsnedsattning-eller-autismspektrumstornig/>

Aktiviteter Funktionsnedsättning

Förebyggande och hälsofrämjande arbete

Mål: Stöd till goda levnadsvanor och förutsättningar att själv främja sin hälsa	
<i>Aktivitetsområden</i>	<i>Uppföljning</i>
Hälsocenter, hur nås målgrupperna funktionsnedsatta.	Uppföljning av hälsocenter
Hälsan spelar roll	Utvärdering enligt modellen Hälsan spelar roll
Digitala och fysiska stöd	
Hälsolitteracitet (Tillgänglig begriplig information)	Antal tjänster som är tillgängliga för alla

God och nära vård

Mål: Ökad delaktighet för personer med funktionsnedsättning	
<i>Aktivitetsområden</i>	<i>Uppföljning</i>
Lärande nätverket: Aktivt arbeta med en struktur att alltid innan beslut fattas involvera aktuell målgrupp via intresseorganisationerna.	Upplevd nöjdhet och delaktighet.
Område funktionsnedsättning har under 2022-2024 varit en integrerad del i alla tre strategigrupperns ansvar och aktiviteter.	Utvärdering hur målgruppernas behov och frågor bättre synliggörs i ledningssystem i samverkan.

Insatser vid komplexa behov

Mål: Samordnade, sömlösa och sammanhållna insatser	
<i>Aktivitetsområden</i>	<i>Uppföljning</i>
Aktivt erbjuda SIP (samordnad individuell plan) för Samordnade, sömlösa och sammanhållna insatser för ökad trygghet, delaktighet och samverkan	Andelen i målgruppen som har en SIP och där SIP följts upp
Ökad samordning vid övergång till vuxensjukvård för barn- och ungdomshabiliteringens målgrupp	Uppföljning av förekomst av och kvalitet i SIP, aktiviteten hålls ihop av alla tre strategigrupperna i utsedd arbetsgrupp.

Styrgrupp för e-Hälsorådet

Sammanfattning

Grunden för en god samverkan är ett gemensamt förhållningssätt och samsyn i vad som ska åstadkommas och hur det ska förverkligas. E-hälsostrategin ska fungera som vägledning och stöd för gemensam planering och utveckling av e-hälsa i länet. Strategin innehåller långsiktiga övergripande mål vilka konkretiseras genom definierade aktiviteter och åtgärder i en årlig handlingsplan.

E-hälsostrategi 2023-2025 består av tre övergripande strategiska mål och ett antal underliggande delmål.

1. Rätt förutsättningar för e-hälsa i länet
2. Goda förutsättningar för förändring i berörda verksamheter
3. Ett utbud av e-hälsotjänster som motsvarar invånarens behov

Inledning

Definition av e-hälsa

Med hälsa menas fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande. E-hälsa är att använda digitala verktyg och utbyta information digitalt för att uppnå och bibehålla hälsa. (Socialstyrelsen)

Ledningssystem för samverkan

Ledningssystem för samverkan Region Jönköpings län och kommunerna gällande hälsa, vård och omsorg tar sin utgångspunkt i en sammanhållen vård och omsorg utifrån invånarens behov med fokus på att uppnå bästa möjliga kvalitet. E-hälsorådet är en av de styrande grupperingar som verkar utifrån ledningssystemet och har som uppgift att koordinera och effektivisera e-hälsoarbetet mellan kommuner i Jönköpings län och Region Jönköpings län. För genomförandet ska arbets- och projektgrupper sättas samman utifrån behov och lokala möjligheter bestående av resurser från respektive ordinarie verksamheter.

Syfte och uppdrag

E-hälsorådets uppdrag är att koordinera, effektivisera och utveckla e-hälsoarbetet inom och mellan kommuner och Region Jönköpings län. Uppdraget avser digitala tjänster som är gemensamma för aktörerna. Rådets representanter består av social-, skol- och elevhälsochefer från kommunerna samt IT-direktör och strateger från Region Jönköpings län. Utsedda representanter ska ha mandat och övergripande ansvar i e-hälsofrågor. Till

gruppen knyts en tjänsteman från Kommunal utveckling och en tjänsteman från Region Jönköpings län som föredragande/handläggare av ärenden. Ytterligare kompetenser kan adjungeras efter behov.

E-hälsostrategin

Den länsövergripande e-hälsostrategin har tagits fram av e-hälsorådet med syftet att skapa en gemensam målbild för hur länets kommuner och Region Jönköpings Län ska samverka inom e-hälsa. Huvudsaklig målgrupp för dokumentet är beslutsfattare och strateger inom e-hälsoområdet hos respektive huvudman.

E-hälsostrategin och de årliga handlingsplanerna upprättas av e-hälsorådet, antas av ReKo och redovisas för Primärkommunalt samverkansorgan. Strategin revideras var tredje år.

E-hälsostrategin i sitt sammanhang

Samhällsförändringar och skillnader i hälsa och socioekonomiska förutsättningar gör det nödvändigt med en omställning till främjande, nära och riktade insatser, omsorg och vård som stärker hälsan. Idag lever befolkningen längre, mår bättre och flera tidigare dödliga sjukdomar har istället blivit kroniska tillstånd. Samtidigt innebär den utvecklingen och demografin i länet stora utmaningar framöver, både vad gäller ekonomi och personalförsörjning. Därför behöver nya personcentrerade tjänster växa fram, såväl fysiska som digitala. Utvecklingen involverar utifrån ett kommunperspektiv flera nämnder och förvaltningar i tät samverkan med Region Jönköpings län och andra aktörer. Aktörernas förmåga till samordning utifrån invånarnas och individers behov är en nyckelfaktor.

Nationella utredningar och överenskommelser inom Nära vård, Strategi för hälsa och Kraftsamling för psykisk hälsa betonar behovet av personcentrering, delaktighet och samskapande, tillgänglighet och kontinuitet och insatser efter vad som är viktigt för just den personen. Där betonas gemensamt ansvar att minska gap i ohälsa och ojämlikhet mellan grupper.

För att möta välfärdsutmaningarna och stödja omställning till Nära vård har regeringen och Sveriges Kommuner och regioner (SKR) har enats om en vision för e-hälsa⁵ med sikte på år 2025 för att bättre nyttja digitaliseringens möjligheter i såväl hälso- och sjukvården som socialtjänstens olika delar. Visionen utgår från att Sverige år 2025 ska vara bäst i världen på att tillvarata digitaliseringens möjlig-heter för att främja en jämlik hälsa och välfärd, liksom delaktighet och att ta tillvara på enskildas resurser.

⁵ Vision e-hälsa 2025 – gemensamma utgångspunkter för digitalisering i socialtjänst och hälso- och sjukvård”, Regeringskansliet och Sveriges Kommuner och Regioner

Utbudet av digitala vårdlösningar är idag en förutsättning för att en invånare självständigt ska kunna utföra ärenden och enkelt få stöd utifrån de egna behoven. För att uppnå detta krävs aktörer som arbetar enligt strategin för en nära vård så att en gemensam och sammanhållen planering kan upp-nås och fungera som stöd för både patient, närstående och medarbetare inom vård och omsorg.

Arbete med informationsöverföring på ett standardiserat och säkert sätt blir avgörande för att be-rörda parter ska kunna kommunicera med varandra och tillgängliggöra journalinformation. Vikten av att många aktörer samverkar för att skapa ett bra utbud av e-hälsotjänster blir allt tydligare. Sedan många år är Inera och SKR drivande i samverkan mellan regioner och kommuner med särskilt fokus på vårdens e-tjänster. Sveriges kommuner ingår nu i Ineras samverkansarbete och Inera utvecklar därför gemensamma målbilder för regioner och kommuner.

Mål

1. Rätt förutsättningar för e-hälsa i länet
2. Goda förutsättningar för förändring i berörda verksamheter
3. Ett utbud av e-hälsotjänster som motsvarar invånarens behov

Aktiviteter E-Hälsorådet

Mål 1. Rätt förutsättningar för e-hälsa i länet

Delmål: Förbättrade möjligheter till informationsdelning och informationsöverföring
<i>Utvecklingsområden</i> En förutsättning för en jämlik och säker hälso- och sjukvård av god kvalitet är att medarbetare har rätt information och kunskap i mötet med patienter och brukare. Det handlar exempelvis om säker digital tillgång till information som behövs i mötet med patienter och brukare eller att tillhandahålla nationella register och kataloger över verksamheter och dess utbud. Målet är att all digital journalinformation i offentligt finansierad omsorg, hälso- och sjukvård och tandvård ska göras tillgänglig genom direktåtkomst via NPÖ och Journalen via nätet.
Delmål: God samordning mellan huvudmännen med gemensamma prioriteringar och synkroniserade tidplaner.
<i>Utvecklingsområden</i> Gemensamt för de satsningar som pågår inom e-hälsoområdet är att de ställer krav på god samordning mellan aktörer och i många fall att ställa om arbetsprocesser och organisering. Det är också centralt att alla aktörer i länet har gemensam bild av prioriteringar och tidplaner med höga krav på transparens och tillit mellan verksamheterna.

Delmål: Tydliga roller och processer för beredning av e-hälsofrågor i länet.

Utvecklingsområden

En tydlighet i hur e-hälsorådet arbetar är av stor vikt för verksamheterna så att behov och frågor kan lyftas och tas om hand på ett effektivt sätt. Ett metodstöd för ärendeprocessen, från initiering, beredning, beslut, implementering, förvaltning till uppföljning av gemensamma digitala lösningar, ska tydliggöra hur och vilka ärenden som ska lyftas till e-hälsorådet. Framtagen process ska säkerställa att projekt med gemensamma beröringspunkter involverar båda parter för att uppnå bästa möjliga kvalitet och kostnadseffektivitet.

Mål 2. Goda förutsättningar för förändring i berörda verksamheter

Delmål: Vara en aktiv part för att undanröja hinder och främja möjligheter samt goda initiativ

Utvecklingsområden

Förmågan att samarbeta och dra nytta av varandras erfarenheter kommer att vara bärande både för att öka takten i införandet av nya arbetssätt med stöd av digitala lösningar och för att bättre kunna dra nytta av innovationskraft.

E-hälsorådet ska aktivt och proaktivt underlätta hållbar omställning till digitala arbetssätt och främja innovation samtidigt som det skapas trygghet och ökade förutsättningar att återanvända resultat, realiserade nyttor och erfarenheter mellan verksamheter i socialtjänsten och hälso- och sjukvården. E-hälsorådet ansvarar att inför förändringar som berör samverkan, ta fram alternativt ge i uppdrag att ta fram, gemensamma riskbedömningar och att ett gemensamt förarbete sker.

Delmål: Främja medarbetarnas engagemang för e-hälsa

Utvecklingsområden

För verksamheterna kan digitaliseringen bidra till en mer jämställd, jämlik, effektiv och tillgänglig hälso- och sjukvård och omsorg, men även till bättre arbetsförhållanden för medarbetare. Nyttorna med e-hälsotjänsterna ska vara tydliga för att skapa engagemang hos chefer och varje enskild medarbetare, exempelvis att dubbelarbetet minskar, tidsbesparingar och tillgången till information blir bättre.

Mål 3. Ett utbud av e-hälsotjänster som motsvarar invånarens behov

Delmål: Verka för att huvudmännen gemensamt inför prioriterade e-hälsotjänster fullt ut
<i>Utvecklingsområden</i> Den offentliga sektorns tjänster och utbud ska vara tillgängliga för alla. Region Jönköpings län och länets kommuner ska arbeta målinriktat för att skapa ett utbud av e-hälsotjänster som ska utgå ifrån patienters och brukares behov och förutsättningar och möjliggöra för alla att vara aktiva medskapare. När fler av invånarnas behov tillgodoses av e-tjänster fullt ut minskar väntetiden till fy-siska besök och trycket på vårdens och omsorgens resurser minskar vilket i sin tur möjliggör ett bättre omhändertagande av de mest behövande.
Delmål: Vara en aktiv part i nationell samverkan kring e-hälsotjänster
<i>Utvecklingsområden</i> E-hälsorådet verkar för att stödja verksamheterna i att aktivt följa och använda nationella standarder och tjänster utifrån de nationella satsningar som finns för regioner och kommuner. Vi lyfter invånarnas och verksamheternas behov till den nationella samverkan. Grunden är trygg och säker informationshantering med hög tillit så att individen såväl som verksamheten har tillgång till rätt information. Individen kan följa sina ärenden och vara medskapare i de e-hälsotjänster som tillhandahålls. För att nå målet krävs ett aktivt deltagande i utvecklingen av nationella e-hälsotjänster och kontinuerlig omvärldsanalys för att hitta nya möjligheter. Länet ska arbeta aktivt för bästa möjliga funktionalitet, sömlösa digitala flöden och automatisering av processer.

Styrgrupp för hjälpmedelsverksamheten

Styrgruppen för hjälpmedelscentralen svarar för den övergripande styrningen av de olika hjälpmedelsområdena samt samordning mellan huvudmännen. Styrgruppen är beredande organ för de beslutsärenden inom hjälpmedelsområdet som skall föreläggas respektive huvudmans politiska beslutsorgan. Styrgruppen består av fem representanter från länets kommuner och två representanter från Region Jönköpings län. Styrgruppen svarar för uppföljning och utvärdering av det samverkansavtal som finns mellan kommunerna och regionen avseende hjälpmedelscentralens ansvarsområde. De initierar det arbete som behöver göras inför eventuell förlängning eller förändring av avtalet.

Syfte

Främja samverkan och samarbete mellan kommunerna och regionen och svara för god tillgänglighet och kompetens inom hjälpmedelsområdet.

Genom uppföljning av fastställda mål och kvalitetsparametrarnas bidra till god och jämlik hjälpmedelsförsörjning med effektivt resursutnyttjande.

Mål

God och jämlik hjälpmedelsförsörjning som bidrar till att länets invånare har möjlighet till aktivitet och delaktighet.

Prioriterade områden

- Samverkan
- Utveckling av Velfärdsteknik/Digital teknik
- Kompetensutveckling
- God hushållning

Genomförande/Aktivitet

Genom omvärldsbevakning, kunddialoger, kundråd, velfärdsteknikråd och patientråd sker uppföljning av hjälpmedelsförsörjning här identifieras också utvecklingsområde, frågeställningar diskuteras och tas vidare till förbättringar/förändringar.

Genom samverkan med E-hälsorådet och strategigrupper arbeta för öka användning av digitaliseringens och e-hälsans möjligheter att möta invånarens behov vid egenmonitorering och velfärdsteknik.

Genom att upprätthålla god kompetens både inom Hjälpmedelscentralen och ut till förskrivare genomför vi ett stort utbud av utbildningar. Vi förser både förskrivare och patienter med information om hur hjälpmedlen ska hanteras så att de används på ett patientsäkert sätt.

Tidplan för gemensam handlingsplan

Alla aktiviteter kommer att följas upp och utvärderas utifrån den plan strategigrupperna beslutar. Uppföljning och revidering av handlingsplaner sker årligen.